

Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Písek, Karla Čapka 402	
Směrnice pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a studentů při školních a mimoškolních akcích	
Č. j.: SPŠ/1183/2018	Platnost: od 15. 12. 2022; Účinnost od: 19. 12. 2022
Zpracoval:	Ing. Jiří Uhlík, ředitel školy
Spisový znak: 03.4	Skartační znak: S 10
Počet stran směrnice: 15	Počet stran příloh: 6
Změny: Tato směrnice ruší a v plném rozsahu nahrazuje předchozí směrnici č.j.: SPŠ/9/2014. Změna č. 1: od 1. 9. 2021 - úprava textu v čl. I a v čl. VIII, kap. 19. Změna č. 2: od 1. 6. 2022 - úprava textu v čl. VIII, kap. 19, odst. b) Změna č. 3: od 15. 12. 2022 – doplněna příloha č. 5	

Obsah

Článek I - Úvodní ustanovení	3
Článek II - Předmět a rozsah úpravy	3
Článek III - Povinnosti školy, povinnosti a práva zaměstnanců a žáků	3
Článek IV - Organizace školení BOZP	6
Článek V - Poskytování ochranných pracovních prostředků	6
Článek VI - Pracovní úraz.....	6
Článek VII - Školní úraz.....	6
Článek VIII - Bezpečnost a ochrana zdraví žáků při výchově a vzdělávání.....	7
1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci.....	7
2. Omezení pro činnost žáků	7
3. Zdravotní předpoklady	7
4. Uvolňování žáků z vyučování.....	7
5. Osobní ochranné pracovní prostředky	7
6. První pomoc a ošetření.....	7
7. Poučení žáků.....	8
8. Dohled pedagogických pracovníků.....	8
9. Základní požadavky a zásady chování žáků a pracovníků školy	9
10. Povinnosti žáků v oblasti BOZP.....	9
11. Bezpečnostní předpisy pro práci v odborných učebnách, resp. dílnách	10
12. Povinnosti pedagog. pracovníků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce žáků	10

13.	Základní požadavky na učitele tělesné výchovy	10
14.	Preventivní opatření před úrazy při gymnastice a cvičení na jednotlivých druzích náradí...	11
15.	Preventivní opatření při atletickém výcviku.....	11
16.	Preventivní opatření při míčových hrách	11
17.	Preventivní opatření při úpolových hrách.....	11
18.	Zimní lyžařský výcvikový kurz	11
19.	Letní sportovně turistický kurz	12
20.	Organizace exkurzí a akcí mimo školu.....	13
21.	Bezpečnost žáků při soutěžích a přehlídkách.....	14
22.	Zahraníční výjezdy	14
	Článek IX – Ochrana měkkých cílů při ozbrojeném útoku	15
	Přílohy:	16
	Příloha č. 1.....	16
	Příloha č. 2.....	17
	Příloha č. 3.....	18
	Příloha č. 4.....	20
	Příloha č. 5.....	20

Článek I - Úvodní ustanovení

- 1) Ředitel Střední průmyslové školy a Vyšší odborné školy, Písek, Karla Čapka 402 (dále jen "škola") vydává k zajištění péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci, v souladu s ustanovením § 103 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, v platném znění, Metodického pokynu MŠMT č.j.: 37014/2005-25, tuto Směrnice pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a studentů při školních a mimoškolních akcích (dále jen "směrnice").
- 2) Cílem směrnice je zdůraznit klíčová ustanovení výše uvedených předpisů a stanovit způsob postupu při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při výchově a vzdělávání žáků a studentů (dále jen "žák") ve škole.

Článek II - Předmět a rozsah úpravy

- 1) Směrnice se vztahuje na všechny zaměstnance školy, pokud s ní byli prokazatelně seznámeni.
- 2) Zaměstnanci, kteří jsou v zaměstnaneckém nebo obdobném poměru ke škole, jsou povinni se touto směrnici řídit i v případě, kdy plní pracovní úkoly mimo objekt a areál školy.
- 3) Touto směrnici jsou povinni se řídit i zaměstnanci jiných zaměstnavatelů a podnikatelé, pracují-li v objektech školy, a to v rozsahu, v jakém byli se směrnici prokazatelně seznámeni.
- 4) Tato směrnice rovněž vychází z platného školního řádu, vztahuje se i na žáky školy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví, školní úrazovosti, v odpovídající míře i v otázkách seznámení s riziky.

Článek III - Povinnosti školy, povinnosti a práva zaměstnanců a žáků

- 1) Péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci a stálé zlepšování pracovních podmínek je rovnocennou a neoddelitelnou součástí plnění pracovních úkolů zaměstnanců školy.
- 2) Škola je v rozsahu své působnosti povinna soustavně vytvářet podmínky pro bezpečnou a zdraví neohrožující práci v souladu s předpisy o bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a o ochraně zdraví při práci.
- 3) Škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a výchově, činnostech s nimi přímo souvisejícími a při poskytování školských služeb. K zabezpečení tohoto úkolu škola přijímá, na základě vyhledávání, posuzování a zhodnocování rizik spojených s činnostmi a prostředím, opatření k prevenci rizik. Při stanovení konkrétních opatření bere v úvahu zejména možné ohrožení žáků při vzdělávání v jednotlivých předmětech, při přesunech žáků v rámci školního vzdělávání a při účasti žáků školy na různých akcích (i mimoškolních) pořádaných školou. Zároveň přihlíží k věku žáků, jejich schopnostem, fyzické a duševní vyspělosti a zdravotnímu stavu.

Škola je zejména povinna:

- a) vyhledávat, posuzovat a hodnotit rizika možného ohrožení bezpečnosti a zdraví zaměstnanců a žáků, informovat o nich zaměstnance a žáky, provádět opatření k jejich ochraně;
- b) uvádět do provozu a provozovat stroje, zařízení a provozní prostory a zavádět technologické postupy, odpovídající požadavkům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci;
- c) zřizovat, udržovat a zlepšovat potřebná ochranná zařízení;
- d) přijímat opatření pro případy poskytování první pomoci, zdolávání havárií a požárů, evakuace zaměstnanců, žáků a jiného vážného nebezpečí;
- e) seznamovat zaměstnance a žáky s právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci, které doplňují jejich kvalifikační předpoklady pro výkon práce, ověřovat znalosti těchto předpisů a vyžadovat a kontrolovat jejich dodržování;
- f) kontrolovat úroveň péče o bezpečnost a ochranu zdraví při práci, stav technické prevence, dodržování zásad bezpečnosti práce a odstraňovat zjištěné závady;
- g) bezodkladně zjišťovat příčiny pracovních úrazů a nemocí z povolání, vést jejich evidenci, oznamovat je příslušným orgánům a provádět opatření potřebná k nápravě;
- h) organizovat prověrky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích a zařízeních školy a zjištěné nedostatky odstraňovat (viz příloha č. 3);

- i) k zajištění bezpečnosti a bezporuchovosti provozu provádět pravidelné kontroly a revize stavu technických zařízení a plnit další úkoly stanovené právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti práce, bezpečnosti technických zařízení a ochrany zdraví při práci jako nedílnou součást preventivní údržby; plnění těchto úkolů škola zajišťuje v případech stanovených zvláštními předpisy nebo podle potřeby kvalifikovanými osobami;
- j) poskytovat zaměstnancům, u nichž to vyžaduje ochrana jejich života a zdraví nebo ochrana života a zdraví občanů podle pracovněprávních předpisů, k bezplatnému používání potřebné osobní ochranné pracovní prostředky, mycí, čistící a dezinfekční prostředky, popřípadě též ochranné nápoje; zaměstnancům v prostředí, v němž oděv nebo obuv podléhá mimořádnému znečištění nebo opotřebení, poskytuje škola jako osobní ochranné pracovní prostředky (dájen "OOPP") též pracovní obuv nebo oděv; pokyny a pravidla pro poskytování OOPP upravuje zvláštní směrnice; poskytování OOPP nesmí škola nahrazovat finančním plněním;
- k) dbát, aby zdraví zaměstnanců a žáků nebylo ohrožováno kouřením v celém areálu školy; za tím účelem je povinna zabezpečovat dodržování zákazu kouření a stanovit zákaz kouření a používání elektronických cigaret na pracovištích a v celém areálu školy;
- l) seznamovat žáky s nebezpečím ohrožujícím jejich zdraví;
- m) přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku nežádoucích sociálně patologických jevů;
- n) vydat školní řád, který upravuje podrobnosti k výkonu práv a povinností žáků a jejich zákonných zástupců, pedagogických zaměstnanců školy a podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí;
- o) zveřejnit školní řád na přístupném místě ve škole a způsobem umožňujícím vzdálený přístup;
- p) prokazatelným způsobem seznámit se školním řádem zaměstnance a žáky školy a informovat o jeho vydání a obsahu zákonné zástupce nezletilých žáků.

Za plnění úkolů ve škole v péči o bezpečnost a ochranu zdraví při práci odpovídají vedoucí zaměstnanci na všech úrovních řízení v rozsahu svých funkcí. Tyto úkoly jsou rovnocennou a neoddělitelnou součástí plnění jejich pracovních povinností.

Práva a povinnosti zaměstnanců školy

I. Povinnosti ředitele školy

Ředitel školy vytváří ve všech činnostech organizační, technické a personální předpoklady pro zajišťování a kontrolu plnění úkolů vyplývajících z povinností školy na úseku BOZP.

Dále zajišťuje:

- a) ustanovení komise k vyšetření příčin smrtelného úrazu, ke kterému došlo u zaměstnanců školy;
- b) šetření komise se zúčastňuje osobně nebo účastí pověřil svého zástupce.

II. Povinnosti vedoucích organizačních úseků školy

Vytvářejí podmínky pro plnění úkolů vyplývajících z povinností na pracovištích a úsecích, které řídí.

Dále zajišťují zejména:

- a) dosažení co nejlepší úrovně při zajišťování úkolů na úseku péče o bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- b) trvalou kontrolní činnost nad dodržováním předpisů k zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci na řízených pracovištích; Kontrolní činnost se provádí dle pokynů uvedených v příloze č. 1;
- c) stanovení rozsahu poskytování ochranných pracovních prostředků řízených zaměstnanců a dohlížení na používání těchto prostředků;
- d) důsledné odstranění zjištěných nedostatků na úseku bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci, ve stanovených termínech;
- e) vyšetření příčin pracovních úrazů podřízených zaměstnanců nebo pracovních úrazů osob, k nimž došlo na jimi řízených pracovištích; šetření zpracovávají formou záznamu o pracovním úrazu;

- f) podání neodkladné informace o vzniklém pracovním úrazu řediteli školy;
- g) pravidelné školení a ověřování znalostí předpisů k zajištění bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci zaměstnanců, které řídí;
- h) u zaměstnanců jiných zaměstnavatelů, kteří provádějí práce na jejich pracovištích, seznámení těchto zaměstnanců s místními podmínkami bezpečné práce.

III. Práva a povinnosti ostatních zaměstnanců

- 1) Zaměstnanci mají právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o nevyhnutelných rizicích jejich práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením. Zaměstnanci se mohou účastnit jednání při řešení otázek souvisejících s BOZP.
- 2) Zaměstnanci jsou oprávněni odmítnout výkon práce, o níž mají důvodně za to, že bezprostředně a vážně ohrožuje jejich život a zdraví, popřípadě život a zdraví jiných fyzických osob.
- 3) Každý zaměstnanec je povinen dbát podle svých možností o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jeho jednání, případně opomenutí při práci.

Zaměstnanec je zejména povinen:

- a) účastnit se školení zajišťovaných zaměstnavatelem zaměřených na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, včetně ověření svých znalostí;
- b) podrobit se pracovně-lékařským prohlídkám, vyšetřením stanoveným zvláštními právními předpisy;
- c) dodržovat právní a ostatní předpisy a pokyny zaměstnavatele k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, s nimiž byl seznámen, a řídit se zásadami bezpečného chování na pracovišti a informacemi zaměstnavatele;
- d) dodržovat při práci stanovené pracovní postupy, používat stanovené pracovní prostředky, dopravní prostředky, osobní ochranné pracovní prostředky a ochranná zařízení a svévolně je neměnit a nevyřazovat z provozu;
- e) nepožívat alkoholické nápoje a nezneužívat jiné návykové látky na pracovištích zaměstnavatele a v pracovní době i mimo tato pracoviště, nevstupovat pod jejich vlivem na pracoviště zaměstnavatele a dodržovat zákaz kouření ve všech prostorách areálu školy;
- f) oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci nedostatky a závady na pracovišti, které ohrožují nebo by bezprostředně a závažným způsobem mohly ohrozit bezpečnost nebo zdraví zaměstnanců a žáků při práci, zejména hrozící vznik mimořádné události nebo nedostatky organizačních opatření, závady nebo poruchy technických zařízení a ochranných systémů určených k jejich zamezení;
- g) s ohledem na druh jím vykonávané práce se podle svých možností podílet na odstraňování nedostatků zjištěných při kontrolách orgánů, kterým přísluší výkon kontroly podle zvláštních právních předpisů;
- h) bezodkladně oznamovat svému nadřízenému vedoucímu zaměstnanci svůj pracovní úraz, pokud mu to jeho zdravotní stav dovolí, a pracovní úraz jiného zaměstnance, popřípadě úraz jiné fyzické osoby, jehož byl svědkem a spolupracovat při objasňování jeho příčin;
- i) podrobit se na pokyn oprávněného vedoucího zaměstnance písemně určeného zaměstnavatelem zjištění, zda není pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek; okruh vedoucích zaměstnanců oprávněných dát zaměstnanci pokyn, aby se vyšetření podrobil, je uveden v příloze č. 3, této směrnice; po provedení pozitivní orientační zkoušky se zaměstnanec podrobí lékařskému vyšetření a v případě, že jej odmítne, lze přivolat Policii České republiky – podrobně viz příloha č. 3.

Ustanovení bodů a) - i) se vztahují přiměřeně na osoby, které se s vědomím zaměstnavatele zdržují na jeho pracovištích.

IV. Povinnosti žáků školy

Žáci jsou povinni na úseku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví zejména:

- a) dodržovat školní řád a předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byli seznámeni;

- b) plnit pokyny pedagogických pracovníků školy, pokyny vedoucího nebo průvodce exkurze nebo akce, příp. jiných zaměstnanců školy nebo osob vykonávajících dohled, vydané v souladu s právními předpisy a školním řádem;
- c) dodržovat pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví a pravidla požární ochrany;
- d) chránit své zdraví i zdraví jiných osob;
- e) dodržovat stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu;
- f) dbát na čistotu a pořádek;
- g) řídit se pokyny provozovatelů zařízení, která využívají;
- h) vystupovat slušně a ohleduplně, svým chováním na veřejnosti řádně reprezentovat školu;
- i) hlásit zaměstnancům školy neprodleně každý úraz, který nastal během školního vyučování, akce školy.

Zletilí žáci jsou dále povinni:

- a) informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, exkurze nebo akce;
- b) dokládat důvody své nepřítomnosti ve vzdělávání, exkurzi nebo akci v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.

V. Povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou v souladu s právními předpisy povinni:

- 1) na vyzvání ředitele školy, vedoucího exkurze nebo instruktora akce se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání, exkurze nebo akce;
- 2) informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, exkurze nebo akce;
- 3) dokládat důvody nepřítomnosti nezletilého žáka ve vyučování, na exkurzi nebo akci v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem.

Článek IV - Organizace školení BOZP

Součástí směrnice jsou osnovy vstupního, periodického školení BOZP a poučení žáků – viz příloha č. 3.

Článek V - Poskytování ochranných pracovních prostředků

Problematika poskytování osobních ochranných pracovních prostředků zaměstnancům a žákům školy je řešena samostatnou školní směrnicí.

Článek VI - Pracovní úraz

Povinností všech zaměstnanců je hlásit jakýkoliv úraz, který se stane v souvislosti s výkonem jejich práce.

Článek VII - Školní úraz

- 1) Pojem „školní úraz“ je definován jako úraz žáků, který se stal žákům při vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech a při poskytování školských služeb. Úrazem žáků není úraz, který se žákům stane na cestě do školy a zpět, na cestě do jídelny a zpět během přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo prostory školy při akcích konaných mimo školu.
- 2) Ředitel školy zajistí evidenci úrazů v souladu s právními předpisy. Školy odpovídají v rozsahu stanoveném zvláštními předpisy žákům za škodu, která jim vznikla v důsledku úrazu.
- 3) Kontrolu dodržování podmínek pro bezpečnost a ochranu zdraví žáků při vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech provádí zřizovatel, Česká školní inspekce, orgány ochrany veřejného zdraví, popřípadě orgány Státního úřadu inspekce práce.

Článek VIII - Bezpečnost a ochrana zdraví žáků při výchově a vzdělávání

1. Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Vymezení okruhu působnosti:

- a) Následující pokyny platí pro školní činnost při teoretickém a praktickém vyučování, pro lyžařský výcvikový kurz, sportovně turistický kurz, adaptační kurz, exkurze, další školní akce konané mimo školu (mimoškolní akce) a pro zájmovou činnost.
- b) Pokyny platí pro zaměstnance školy i instruktory pověřené dohledem nad žáky.

2. Omezení pro činnost žáků

- a) Pokud škola při vzdělávání žáků organizuje praktické vyučování, případně jiné práce, lze mladistvé žáky zaměstnávat pouze činnostmi, které jsou přiměřené jejich fyzickému a rozumovému rozvoji a poskytuje jim při práci odpovídající péči.
- b) Na žáky se při praktickém vyučování (odborné praxi) vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

3. Zdravotní předpoklady

- a) Škola se řídí ustanoveními zvláštních předpisů, která se týkají zjišťování zdravotního stavu žáků a jejich zdravotní způsobilosti pro příslušný obor vzdělání.
- b) Zákonní zástupci nezletilých žáků a zletilí žáci jsou povinni informovat školu o změně zdravotní způsobilosti, zdravotních obtížích žáka a jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání nebo na účast na akcích podle odstavce 2.
- c) Změny zdravotního stavu, ke kterým dojde v průběhu vzdělávání a s ním přímo souvisejících činnostech a které mohou mít vliv na zapojení žáka do prováděných činností, oznamují žáci okamžitě příslušnému pedagogickému pracovníkovi.

4. Uvolňování žáků z vyučování

- a) Ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu; žáka se zdravotním postižením může také uvolnit z provádění určitých činností, popřípadě rozhodnout, že tento žák nebude v některých předmětech hodnocen. Konkrétní podmínky, za nichž lze uvolnit z vyučování žáka stanoví školní řád.
- b) V předmětu tělesná výchova ředitel školy uvolní žáka z vyučování na písemné doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře. Žák není z předmětu, z něhož byl zcela uvolněn, hodnocen.

5. Osobní ochranné pracovní prostředky

- a) Osobní ochranné pracovní prostředky se žákům poskytují při vzdělávání a s ním souvisejících činnostech, na základě analýzy a určení rizik – viz příloha č. 5.
- b) Škola dbá, aby tyto prostředky byly v nezávadném stavu a kontroluje jejich využívání.

6. První pomoc a ošetření

- a) Škola a případně osoba, na jejímž pracovišti se uskutečňuje praktické vyučování, zajišťuje, aby byly vytvořeny podmínky pro včasné poskytnutí první pomoci a lékařského ošetření při úrazech a náhlých onemocněních. Odpovídá za vhodné umístění lékárníček první pomoci s potřebným vybavením. Rovněž zajišťuje, aby se zásadami poskytování první pomoci byli seznámeni žáci a všichni zaměstnanci školy. Na vhodných místech (chodby, kancelář, lékárníčky, atd.) umístí seznam telefonních čísel

zdravotnických zařízení včetně zdravotnických zařízení zajišťujících dopravu raněných, nemocných. O provedených opatřeních informuje kromě pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy i žáky školy.

- b) Podle závažnosti úrazu a s ohledem na věk zraněného žáka, případně další okolnosti, zajistí škola jeho doprovod do zdravotnického zařízení. O události a provedených opatřeních informuje neprodleně zákonného zástupce žáka. Doprovodem může být pouze zletilá osoba, plně způsobilá k právním úkonům a v pracovněprávním vztahu ke škole nebo zákonný zástupce nezletilého žáka.
- c) Vhodná opatření k zajištění první pomoci provede škola i při školních akcích konaných mimo školu.

7. Poučení žáků

- a) Třídní učitelé, vedoucí učitelé studijních skupin a vyučující daného vyučovacího předmětu zajistí, aby žáci byli poučeni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech, jichž se účastní při vzdělávání nebo v přímé souvislosti s ním. Žáky zároveň seznámí s konkrétními pokyny a předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a se zásadami bezpečného chování, s možnými riziky a odpovídajícími následnými opatřeními, se kterými se mohou žáci setkat ve škole, jejím okolí a při činnostech a akcích mimo školu. Dále žáky seznámí s ustanoveními předpisů a pokynů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, pokud se vztahují na příslušnou činnost, akci nebo pracoviště a průběžně také s ustanoveními školního řádu, řádu odborných učeben, sportovních zařízení, tělocvičen a hřišť a jiných pracovišť a s dalšími opatřeními školy, jež mohou mít bezpečnostně preventivní význam.
- b) Dokladem o provedeném poučení je záznam o poučení v třídní knize, podpisový arch s osnovou poučení. Pokud to stanoví předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví nebo je-li to odůvodněno rizikem činnosti, mohou být znalosti žáků ověřeny.
- c) Žáky, kteří nebyli v době poučení přítomni, je potřebné v nejbližším vhodném termínu poučit.
- d) Ve složitějších případech, zejména při seznámení se s obsahem důležitých předpisů, pokynů a norem o bezpečnosti technických zařízení, se pořídí zápis podepsaný žáky, z něhož lze podle potřeby zjistit konkrétní obsah provedeného poučení.

8. Dohled pedagogických pracovníků

- a) Dohled nad žáky, kromě výchovného prvku, slouží především k zajištění bezpečnosti a k ochraně zdraví žáků, předcházení škodám na zdraví, majetku a životním prostředí.
- b) Dohledy jsou zajišťovány ve všech prostorách školy ve stanovené době podle rozvrhu dohledů, které jsou umístěny na viditelných místech příslušných prostor. Dohledy jsou vykonávány i na akcích, které škola pořádá. Dohled ve škole začíná nejméně 15 minut před začátkem vyučování, při akcích konaných mimo školu začíná dohled nejméně 15 minut před dobou shromáždění na určeném místě, končí po skončení akce. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí škola nejméně jeden den před konáním akce.
- c) Dohled konající pracovník je povinen nastoupit na dohled včas, aktivně se pohybovat po stanoveném prostoru a dodržovat dobu dohledu. Nekoná jiné činnosti, které nesouvisí s dohledem. Dbá, aby se žáci chovali ukázněně, nepoškozovali zařízení školy a vyvarovali se možnosti zranění. Zakročí přiměřeně při jakémkoliv náznaku porušení kázně, mimořádné události hlásí ihned vedení školy.
- d) Vyučující vždy dohlíží na pořádek ve třídě nebo odborné učebně.
- e) V prostorách pro praktické vyučování jsou učitelé povinni konat stálý dozor nad žáky po celou dobu vyučování.
- f) Podle rozhodnutí ředitele školy mohou dozor konat vedle pedagogických pracovníků i jiné osoby, které jsou zletilé, plně způsobilé k právním úkonům a jsou v pracovněprávním vztahu ke škole. Tyto osoby musí být řádně poučeny o povinnostech dozoru. O tomto poučení se provede písemný záznam, který osoba pověřená dozorem podepíše.
- g) Pedagogičtí pracovníci vykonávají podle pokynů ředitele dohled i mimo školu, např. při praktickém vyučování, při kurzech, exkurzích a jiných činnostech vyplývajících ze školních vzdělávacích programů, při účasti na soutěžích, přehlídkách popřípadě při jejich přípravě a na jiných mimoškolních akcích organizovaných školou.

- h) Při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, musí žáci dodržovat předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a předpisy o požární ochraně platné v těchto objektech. Žáci dodržují stanovený režim dne a pokyny vydané pro dobu nočního klidu. Za seznámení žáků s těmito pokyny a za kontrolu jejich dodržování odpovídá vedoucí akce nebo jím určený pedagogický pracovník. Vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu.

9. Základní požadavky a zásady chování žáků a pracovníků školy

Všeobecné požadavky na úseku teoretického a praktického vyučování

- a) Za vzdělávání pracovníků a žáků ve smyslu bezpečnosti práce a za zajištění bezpečnostně technických podmínek podle platných předpisů a za vytvoření maximální úrazové prevence odpovídá vedení školy.
- b) Vybavení učeben, odborných učeben a ostatních zařízení je nutno upravit tak, aby vyhovovala předpisům a normám bezpečnosti práce, hygieny práce a požární ochrany.
- c) Je nutné pravidelně udržovat a kontrolovat stav užívaných objektů, jejich částí a příslušenství.
- d) Je nutné zajistit řádné a bezpečné vytápění, větrání, dbát na odpovídající denní i umělé osvětlení tak, aby v učebnách byla hodnota osvětlení odpovídající platným předpisům.
- e) Pracovníci a žáci školy jsou povinni udržovat pořádek a čistotu ve všech prostorách areálu školy.
- f) Sklady a prostory s uloženými materiály je nutné uspořádat přehledně, nádoby opatřit nápisy, materiál uložit tak, aby se nemohl skácel, regály opatřit tabulkami, kde je uvedena únosnost regálu (zajistí správci jednotlivých učeben, místností, prostor).
- g) Bezpečnost žáků zajišťuje stálý pedagogický dohled. Při přechodech žáků z objektu do objektu během vyučovací doby (tam, kde není možné zajistit doprovod pedagogického pracovníka) je nutné žáky prokazatelně poučit o určeném přechodu s určením trasy včetně poučení o bezpečném pohybu při silničním provozu a správném chování v hromadných dopravních prostředcích.
- h) Při veškerých činnostech musí být zajištěna bezpečnost a stálý dohled, je nutné dbát na dodržování zákonných ustanovení o pracovní době a zaměstnání žen a mladistvých.
- i) Po skončení výuky odchází z učebny nebo prostor, kde výuka probíhá, jako poslední učitelé a ti jsou odpovědní za vypnutí elektrického proudu, uzavření oken, za zajištění uzamčení dveří, případně další zabezpečení místnosti.
- j) Před ukončením vyučování nesmí žáci bez dovolení vycházet ze školní budovy; pobývat ve školních prostorách v době mimo vyučování smí žák pouze za podmínek stanovených ve školním řádu.
- k) Žáci i zaměstnanci školy jsou povinni chránit zdraví své i svých spolupracovníků.
- l) Všichni žáci i pedagogičtí pracovníci musí být řádně proškoleni a musí být proveden prokazatelný zápis v Záznamu školení BOZP a PO, nebo v třídní knize.
- m) Není přípustné odvolávat pedagogické pracovníky po dobu jejich vyučování – vedoucí zaměstnanci jsou povinni důležité úkoly v případě nutnosti řešit přímo v učebně, dílně, resp. musí zajistit zástup.

10. Povinnosti žáků v oblasti BOZP

- a) V průběhu teoretického či praktického vyučování v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci není žákům dovoleno běhání po chodbách, schodištích a učebnách nebo vzájemné potyčky.
- b) Při úklidu schodišť a chodeb je zakázán pohyb v prostorách, kde je mokrá podlaha (úklid musí být zajištěn tak, aby podlaha nebyla v době přestávek mokrá).
- c) Při větrání učeben není dovoleno nahýbat se z oken nebo sedět na parapetní desce nebo na radiátoru.
- d) Jakákoli manipulace a otevírání a rozebírání elektrických rozvaděčů je nepřípustná, připojování spotřebičů do zásuvek může být prováděno pouze po souhlasu pedagogických pracovníků, odstraňovat poruchy může pouze kvalifikovaný pracovník. Další podrobnosti stanovuje školní řád.
- e) Je zakázáno manipulovat s hasicími přístroji a požárními vodovody s výjimkou požáru.
- f) V učebnách, v dílně, tělocvičně, sportovní hale i na chodbách musí být žáci přezuti do vhodné obuvi.
- g) Je zakázáno odhazovat odpadky mimo odpadkový koš. Do košů na odpadky není dovoleno odhazovat skleněné nebo keramické střepy a kovové ostré předměty. Na plastové láhve, papír a baterie jsou instalovány speciální odpadkové koše na tříděný odpad.

- h) V budově školy je žákům zakázána manipulace s hořlavými a snadno vznětlivými látkami, výbušninami a zbraněmi.

11. Bezpečnostní předpisy pro práci v odborných učebnách, resp. dílnách

- a) Při praktickém vyučování se postupuje v souladu s platným řádem odborných učeben. Pracoviště a jeho vybavení, včetně výrobních a pracovních prostředků a zařízení musí být v nezávadném stavu a musí odpovídat požadavkům předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Musí být dodržovány předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, hygienické předpisy a jiné právní předpisy. Žákům mohou být na základě vyhodnocení rizik a konkrétních podmínek činnosti podle potřeby přidělovány ochranné prostředky.
- b) Své pracovní místo udržuje každý žák v čistotě a pořádku, pracoviště smí opustit pouze se svolením vyučujícího, chrání svěřené zařízení před poškozením. Na pracovním místě má žák pouze ty věci, které nezbytně potřebuje k zadané práci.
- c) Před zahájením vzdělávací činnosti se žák seznámí s obsahem úkolu, postupem a plánem práce, popř. se seznámí s uložením bezpečnostních prostředků a ochranných pomůcek. Žáci nezahájí práci, pokud jim k tomu nedá příkaz vyučující.
- d) Na svěřeném zařízení smí žák vykonávat jen běžné manipulace, vyplývající z charakteru zadání úkolu, přičemž musí dodržovat návody k obsluze strojů a zařízení včetně dalšího vybavení a pokyny vyučujícího.
- e) Zjistí-li žák v učebně nebo dílně závadu (poškození pomůcky, zařízení, stroje, rozbití nádoby, rozlité či vysypané chemikálie apod.) je povinen o tom okamžitě informovat vyučujícího.
- f) Žáci jsou povinni používat vhodný pracovní oděv, upravit si vlasy a oděv tak, aby nepřekážel, případně nebyl příčinou poranění.
- g) Žáci jsou povinni hlásit vyučujícímu případná poranění nebo náhlou nevolnost.

12. Povinnosti pedagog. pracovníků v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce žáků

- a) Na začátku školního roku, tj. při prvních vyučovacích hodinách provede pedagogický pracovník (třídní učitel, vedoucí učitel studijní skupiny, určená osoba) s celou třídou (skupinou) bezpečnostní školení a poučení, seznámení se školním řádem a řádem odborných učeben.
- b) Pracovníci, kteří provádějí výuku, musí mít odbornou způsobilost pro práce a činnosti v rozsahu potřebném pro bezpečné plnění pracovních úkolů a jsou povinni se účastnit školení o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně nařízené ředitelem školy.
- c) Pracovníci školy jsou povinni dodržovat pracovní řád a předpisy vztahující se k jimi vykonávané práci, zejména předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a požární ochraně, udržovat v pořádku své pracoviště a bezprostředně oznamovat nadřízenému nedostatky a závady, které by mohly vést k ohrožení zdraví žáků nebo pracovníků.
- d) Pracovníci školy jsou povinni vykonávat pedagogický dohled nad žáky a podle školního řádu, podle dalších zvláštních předpisů a pokynů ředitele školy.
- e) Každý pracovník školy je povinen seznámit se s hlavními uzávěry vody a s umístěním hlavního vypínače elektrické energie v odborných učebnách a havarijními uzávěry vody, s únikovými východy.
- f) Každý pracovník školy, kterému žák ohlásí úraz, je povinen zabezpečit v případě potřeby první pomoc a lékařské ošetření, včetně evidence a dalšího ohlášení úrazu.
- g) Dojde-li v objektu k požáru, je každý, kdo požár zjistí, povinen postupovat podle požárních poplachových směrnic.
- h) Každý pedagogický pracovník plně odpovídá za jemu svěřené žáky.

13. Základní požadavky na učitele tělesné výchovy

- a) Při výuce tělesné výchovy dodržují učitelé tělesné výchovy platné rámcové a školní vzdělávací programy. Bezpečnost žáků při tělesné výchově zajišťuje pedagogický pracovník po celou dobu vyučování. Vydává jasné, přesné a žákům srozumitelné povely a pokyny, kontroluje bezpečnost a funkčnost tělocvičného

náradí a náčiní před zahájením výuky i v jejím průběhu. Přihlíží zejména k fyzické vyspělosti žáků, k jejich věku a předchozím zkušenostem.

- b) Při pohybových činnostech v přírodních podmínkách je třeba volit terén a překážky úměrné věku, klimatickým podmínkám, rozumovému a fyzickému vývoji s přihlédnutím ke kvalitě výstroje a výstroje žáků.

14. Preventivní opatření před úrazy při gymnastice a cvičení na jednotlivých druzích náradí

- a) Cvičenci zahajují cvičení po předchozím odložení řetízků, hodinek, řemínků, prstýnků apod.
- b) Učitel tělesné výchovy kontroluje, zda má podlaha v tělocvičně (sportovní hale) protiskluzový povrch nebo nátěr, zda není poškozená, uvolněná, povrch nesmí být kluzký od kapalin, mastnot apod.
- c) Při teplotě v tělocvičně nebo sportovní hale nižší než 16° C je nutné omezit cvičení na náradí, upravit cvičební program dle osnovy, jako např. kondiční cvičení.
- d) Učitel před zahájením vlastního cvičení zajistí důkladné všestranné rozcvičení žáků.
- e) Je nutné kontrolovat, aby topná a osvětlovací tělesa byla opatřena neporušenými kryty, obdobný požadavek se vyžaduje i u jiných technicko-technologických zařízení, která by svým tvarem nebo činností mohla být zdrojem úrazu.
- f) Mimořádnou pozornost je nutné věnovat přeskokům přes náradí, učitel zajistí bezpečnou pomoc a záchranu, odrazový můstek musí být zajištěn proti skluzu gumovou podložkou nebo jiným vhodným opatřením.
- g) Pečlivě se musí zajišťovat bezpečnost při šplhu - při spouštění ručkovat, mimořádnou záchranu zajistí učitel u kruhů v hupu.
- h) Žákům je zakázáno cvičit na náradí, pokud k tomu není dán pokyn učitele, žák vykonává jen ty cviky, které mu určí učitel, sám bez záchrany cviky neprovádí.
- i) Učitel kontroluje, zda jsou branky a jiné rozměrné cvičební prvky řádně zajištěny proti pádu.
- j) Žák se řídí jen pokyny učitele, bez pokynu učitele nemanipuluje s jakýmkoli zařízením ve třídě, tělocvičně, sportovní hale, hřišti, šatně, při vyučování se zdržuje jen na místě určeném učitelem.
- k) Obdobná organizační a bezpečnostní opatření provádí učitel tělesné výchovy při cvičení ve venkovních prostorách, hřištích a sportovištích, s přihlédnutím k jednotlivým druhům náradí, cvičebních prvků a vhodným klimatickým a terénním podmínkám.

15. Preventivní opatření při atletickém výcviku

- a) Zajistit pečlivou přípravu doskočistiště při skoku dalekém.
- b) Výcvik skoku vysokého se provádí jen na zcela bezpečném doskočistišti.
- c) Při vrhu koulí a granátem (kriketovým míčkem) není dovoleno házení proti sobě a v mokřem terénu, cvičištiště je nutné opatřit utěrkou k otření náradí.
- d) Před mimořádným vypětím žáků zajistí učitel jejich řádné rozcvičení.

16. Preventivní opatření při míčových hrách

- a) Učitel kontroluje, zda je podlaha v tělocvičně (sportovní hale) opatřena protiskluzovým lakem, zjištěné nedostatky musí připomínkovat a žádat jejich odstranění. Ve venkovních prostorách, hřištích a sportovištích kontroluje vhodný terén s přihlédnutím ke klimatickým podmínkám.
- b) Žáci musí mít vhodnou cvičební obuv.

17. Preventivní opatření při úpolových hrách

- a) Učitel nesmí žákům dovolit agresivitu, nepovolené chvaty, páky, kopy apod.
- b) Při cvičení v nízkých polohách je nutné zajistit dostatek žíněnek, pády se cvičí pouze z nízkých poloh.

18. Zimní lyžařský výcvikový kurz

- a) Zimní lyžařský výcvikový kurz (dale jen "kurz") je veden pedagogickými pracovníky.
- b) Určený vedoucí kurzu před odjezdem na lyžařský výcvik upozorní žáky na nutnost seřízení

bezpečnostního vázání lyží. Žáci prokáží seřízení bezpečnostního vázání lyží potvrzením servisu, popř. čestným prohlášením (Potvrzením o seřízení bezpečnostního vázání) zákonných zástupců nebo svým, v případě zletilých žáků.

- c) Za řádnou organizační přípravu kurzu odpovídá jeho vedoucí. Zajišťuje mimo jiné poučení žáků o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví. Při realizaci kurzu řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části kurzu.
- d) Zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci předloží před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý (Prohlášení o bezinfekčnosti) a ve stavu schopném absolvovat lyžařský výcvik.
- e) Před odjezdem na kurz se doporučuje sjednat pojistnou smlouvu s pojišťovnou (jednorázové úrazové připojištění žáků, pojištění z odpovědnosti za škodu vzniklou při výkonu povolání).
- f) Účastníci kurzu jsou povinni dodržovat předpisy a pokyny vedoucí k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, včetně pravidel bezpečného pohybu na sjezdových a běžeckých tratích. U žáků se při lyžařském výcviku vyžaduje používání lyžařských ochranných přileb a rukavic.
- g) Žáci jsou rozděleni do družstev podle své výkonnosti a zdravotního stavu. Při rozřazení do družstev se nevyžaduje od úplných začátečníků předvedení výkonu, který by byl nad jejich síly, ale zařadí se přímo do družstva. Tato hlediska jsou dodržována i v průběhu výcviku, při výběru místa výcviku, zvláště též na sjezdových tratích a za ztížených podmínek, na zledovatělém povrchu, za snížené viditelnosti apod. Družstvo má nejvýše 15 členů, u žáků se zdravotním postižením se počet snižuje vzhledem k charakteru postižení žáků a dalším okolnostem.
- h) Péči o zdraví účastníků je povinen zajistit vedoucí kurzu.
- i) Zpravidla třetí den zimního lyžařského výcvikového kurzu se z hlediska zdravotního zařazuje odpočinkový půlden s aktivním programem a bez lyžařského nebo snowboardového výcviku.
- j) Lanovky a lyžařské vleky se používají jen pro organizovaný výcvik po řádném poučení o všech pravidlech a bezpečnostních předpisech o jízdě na vlecích a lanovkách. Během pobytu na horách je nutné dodržovat pokyny Horské služby a respektovat výstražné značky. Za nepříznivých podmínek (hustá mlha, sněhová bouře, teplota pod mínus 12° C apod.) se výcvik a horské výlety omezují, popřípadě se nekonají.
- k) Výcvik se provádí v terénu, který odpovídá lyžařské vyspělosti členů družstva. Zvýšená pozornost se věnuje výběru terénu pro začínající lyžaře, zvláště s bezpečným dojezdem.
- l) Při výletu jedou žáci ve skupině v pravidelných odstupech, které se při snížené viditelnosti zkracují až na dotek. Skupina se řídí pokyny vedoucího přesunu (určuje vedoucí kurzu), který jede v čele. V závěru jede vždy zkušený lyžař. V průběhu akce se pravidelně provádí překontrolování počtu účastníků. Totéž se provádí při zakončení akce. O trase a časovém plánu výletu musí být informován vedoucí kurzu a odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.
- m) Uvedené zásady se dodržují přiměřeně i při lyžařském výcviku případně konaném v hodinách tělesné výchovy v místě nebo v blízkosti školy.
- n) Do programu lyžařského kurzu je možno zařadit i výcvik na snowboardu, pokud jsou zároveň dodržována pravidla k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při jízdě na snowboardu. Při organizaci výcviku je nutno dbát na to, aby nedocházelo ke kolizi mezi účastníky obou výcviků.

19. Letní sportovně turistický kurz

- a) Letní sportovně turistický kurz (dále jen "kurz") je veden pedagogickými pracovníky.
- b) Doprava žáků do a z místa konání kurzu může být za pedagogického dohledu realizována jízdními koly žáků. V tomto případě musí určený vedoucí kurzu včas před odjezdem na kurz upozornit žáky na nutnost seřízení jejich jízdních kol. Žáci prokáží toto seřízení a funkčnost jízdních kol potvrzením odborného servisu, popř. čestným prohlášením (Potvrzením o seřízení jízdního kola) zákonných zástupců nebo svým, v případě zletilých žáků. Před zahájením cyklistického kurzu ověří vedoucí kurzu povinné vybavení, technický stav jízdních kol (včetně povinnosti mít ochrannou přilbu) a znalosti žáků o pravidlech silničního provozu, bez jejichž znalosti se žáci nemohou kurzu zúčastnit. V silničním provozu má družstvo maximálně 10 cyklistů, za které odpovídá vedoucí družstva. Trasu přesunu volí vedoucí kurzu s ohledem na výkonnost a zdravotní stav žáků, na stav a frekvenci dopravy na komunikaci atd. Za řádnou organizační přípravu

a průběh kurzu a za zajištění a kontrolu dodržování předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků odpovídá vedoucí kurzu. Zajišťuje mimo jiné náležité poučení žáků o předpisech a pokynech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví a poučení o dodržování pravidel silničního provozu. Při realizaci kurzu řídí činnost jednotlivých pracovníků, dbá na dodržování stanoveného programu praktické i teoretické části kurzu a na vhodné rozdělení žáků do družstev.

- c) Zákonní zástupci nezletilého žáka a zletilí žáci předloží před odjezdem prohlášení o tom, že je žák zdravý (Prohlášení o bezinfekčnosti) a ve stavu schopném absolvovat kurz.
- d) Před odjezdem na kurz se doporučuje sjednat pojistnou smlouvu s pojišťovnou (jednorázové úrazové připojištění žáků, pojištění z odpovědnosti za škodu vzniklou při výkonu povolání).
- e) Žáci, v případě nezletilých žáků i jejich zákonní zástupci, musí být předem seznámeni s požadavky, podmínkami a náplní kurzu.
- f) Dohled nad žáky koná vyučující nebo jiný určený pedagogický pracovník, přičemž na jednoho připadá nejvýše 15 žáků.
- g) Před začátkem konkrétní akce pedagogický pracovník zkontroluje potřebné vybavení, vhodnost oděvu žáků a seznámí žáky s možným nebezpečím vyplývajícím ze změny přírodních podmínek, s požadavkem na ukázněné chování a dodržování příkazů pedagogických pracovníků.
- h) Pedagogičtí pracovníci jsou povinni dbát na úroveň pohybové vyspělosti, předchozí výcvik, výkonnost a zdravotní stav žáků. Během kurzu přihlížejí k aktuálnímu počasí, zařazují včas a v přiměřené míře přestávky pro odpočinek. O trase a časovém plánu akce na kurzu musí být informován vedoucí kurzu, popřípadě i odpovědný zástupce ubytovacího zařízení.
- i) Při horské turistice je pedagogický pracovník povinen seznámit žáky s možným nebezpečím hrozícím v horách. Při horských túrách se musí důsledně respektovat momentální zdravotní stav žáků, aktuální podmínky (zejména povětrnostní), značení cest a pokyny Horské služby. Před začátkem túry pedagogický pracovník informuje vedoucího kurzu a odpovědného zástupce ubytovacího zařízení o směru, cíli túry a o předpokládaném čase návratu. Pedagogický pracovník hlásí těmto osobám, pokud to situace umožňuje, eventuální zdržení. Na horskou túru doprovázejí družstvo nebo skupinu žáků vždy nejméně dva pedagogičtí pracovníci.
- j) Každé poranění a zhoršení zdravotního stavu musí být hlášeno vedoucímu kurzu.
- k) V případě ubytování mají žáci být vedoucím ubytovacího zařízení informováni o požárních předpisech a bezpečnostních směrnicích včetně únikových východů.
- l) Při koupání v přírodě je nutné bezpodmínečně dodržovat všechny zásady bezpečnosti a ochrany zdraví a života žáků, pedagogický pracovník nejprve sám vyzkouší bezpečnost vodního toku nebo hladiny a terén, do vody vstoupí žáci ve skupinách nejvýše po deseti za vedení pedagogického pracovníka, který je dobrým plavcem. Učitel průběžně kontroluje počet žáků.
- m) O otázkách bezpečnosti nestačí poučit žáky pouze jednou na začátku kurzu nebo akce, ale je nutné k tomu využít každou vhodnou příležitost.

20. Organizace exkurzí a akcí mimo školu

- a) Za přípravu, organizaci, provedení a vyhodnocení exkurze nebo akce konané mimo školu odpovídá pověřený pedagogický pracovník – vedoucí exkurze nebo akce (třídní učitel, vedoucí exkurze, vedoucí akce, apod.), který je povinen oznámit termín exkurze nebo akce nejméně 2 týdny před jejím konáním řediteli nebo zástupci ředitele školy.
- b) Vedoucí exkurze nebo akce konané mimo školu zajistí před exkurzí nebo akcí zejména:
 - podrobný harmonogram exkurze (plán exkurze) nebo akce konané mimo školu;
 - seznámení žáků v případě nezletilých žáků i jejich zákonných zástupců s cílem a organizačním zajištěním exkurze nebo akce, popř. i včetně písemného souhlasu zákonných zástupců s účastí žáka na akci;
 - seznámení žáků s cílem exkurze nebo akce, s režimem dne a s pokyny pro dobu nočního klidu;
 - seznam žáků s telefonickým kontaktem na rodiče (zákonné zástupce);
 - v případě potřeby speciální pojištění žáků na akci včetně léčebných výloh;
 - prověření zdravotní způsobilosti žáků, vedoucí nevyžaduje zvláštní lékařské potvrzení (pouze ve stanovených případech), jen zváží s ohledem na náročnost akce, zda se jí mohou zúčastnit žáci tělesně

- oslabení, žáci po nemoci, žáci uvolnění z výuky některého předmětu; žáci nepřihlášení na akci se účastní výuky v jiné třídě;
- poučení žáků a ostatních účastníků o bezpečnosti a ochraně zdraví, požární ochraně, dopravní kázni, ekologických předpisech, nebezpečí pobytu v přírodě, zásadách slušného chování, apod., zápis o poučení uveďte např. do třídní knihy nebo na speciální formulář;
 - dostatečný počet zletilých osob pro vykonávání dohledu nad žáky po celou dobu akce s ohledem na právní předpisy, při akcích konaných mimo školu, kdy jsou jejich účastníci ubytováni v objektech jiných osob, vedoucí akce rozhodne o způsobu provádění dohledu v době nočního klidu;
 - možnost telefonického kontaktu po celou dobu konání akce, telefonní číslo nahlásí vedení školy i rodičům (zákonným zástupcům).
- c) Vedoucí exkurze nebo akce konané mimo školu v průběhu exkurze nebo akce zajistí zejména:
- dodržování předpisů a metodických pokynů a zásad, tzn. střídání činností, dostatek odpočinku, přizpůsobení pohybových činností nejslabším účastníkům, sledování zdravotního stavu a potíží žáků, přiměřená zátěž žáků apod.;
 - bezpečnost a ochranu zdraví žáků, tzn. pro pohybové činnosti žáků vyhledává bezrizikové prostory, činnosti provádí jen za dostatečného dohledu, ve vhodných podmínkách a počasí;
 - aby celodenní exkurze nebyly organizovány do vzdálenějších míst, pokud není zajištěna správná životospráva (teplý oběd, odpočinek apod.);
 - aby při převlékání žáků v šatnách byl zajištěn stálý dohled;
 - aby žáci nepřišli do styku s předměty, jimiž by se mohli zranit (upozorňovat na nebezpečí).

21. Bezpečnost žáků při soutěžích a přehlídkách

- a) Vysílající školy zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků po dobu dopravy na soutěže a ze soutěží, pokud se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak. V průběhu soutěže zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků organizátor.
- b) Po dobu vlastní soutěže přebírá náležitý dohled nad žáky organizátor soutěže. Vyhláší počátek a konec soutěže nebo přehlídky a zajišťuje podmínky pro bezpečnou účast žáků a studentů poskytnutím případných ochranných prostředků, náležitým vybavením laboratoří, jiných soutěžních míst a současně přihlídnou k věku, fyzickému a rozumovému rozvoji žáků.
- c) U sportovních soutěží, uměleckých soutěží a dalších soutěží, kde to charakter soutěže vyžaduje a je to dáno organizačním řádem, zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví žáků vysílající škola v plném rozsahu, pokud se se zákonným zástupcem žáka nedohodne jinak.

22. Zahraniční výjezdy

- a) Školy odpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví žáků při zahraničních výjezdech, které organizují v rámci vzdělávání nebo s ním přímo souvisejících činnostech. O konkrétních opatřeních a poučení žáků, případně jejich zákonných zástupců, se pořizuje před uskutečněním výjezdu záznam o poučení podepsaný jeho účastníky. Přiměřeně se použijí ustanovení i ustanovení předchozích článků.
- b) Mezi účastníky výjezdu do zahraničí zařadí škola pouze ty žáky, kteří předloží písemný souhlas zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka a mají uzavřené pojištění odpovědnosti za škodu platné na území příslušného státu a pojištění léčebných výloh v zahraničí nebo v případě výjezdu do členského státu Evropské unie mají Evropský průkaz zdravotního pojištění nebo potvrzení tento průkaz nahrazující.

Článek IX – Ochrana měkkých cílů při ozbrojeném útoku

“Měkké cíle” – označí míst s vysokou koncentrací osob a nízkou úrovní zabezpečení proti násilným útokům.

Podrobněji na <https://www.mvcr.cz/clanek/ochrana-mekkych-cilu.aspx> nebo <http://utocnik.kraj-jihocesky.cz/>. Mezi měkké cíle z hlediska objektů patří budova a celý areál školy.

Základní body, jak se zachovat při ozbrojeném útoku uvádí následující postup: **Uteč – Skryj se – Bojuj.**

UTEČ

- Slyšíte střelbu, výbuchy...? Snižte se, koukejte kolem sebe a zjistěte zdroj nebezpečí
- Pokud je to možné a jste-li blízko únikové cestě, utečte z dosahu útočnicka
- Zbavte se všeho, co na vás poutá pozornost a brání vám v pohybu
- Nikdy se nevracejte pro osobní věci, s ničím se nezdržujte
- Pomáhejte v útěku druhým, jen pokud neohrozíte sami sebe (nikoho nepřemlouvajte)
- Varujte ostatní příchozí
- Utíkejte, co nejdál od místa útoku - nevyužívejte běžná shromaždiště, místa před budovou
- Ošetřujte zraněné a volejte linku 158 až na bezpečném místě
- Zůstaňte stále ostražití
- Vyhodnocujte neustále situaci a podmínky, ve kterých se nacházíte
- Nesdílejte během útoku fotografie, videa a informace na sociálních sítích
- Jakmile se situace změní, raději se ukryjte
- Pokud cestou potkáte policisty, postupujte dle jejich pokynů

SKRYJ SE

- Slyšíte střelbu, výbuchy...? Snižte se, koukejte kolem sebe a zjistěte zdroj nebezpečí
- Jestliže od nebezpečí nelze utéct, skryjte se v bezpečné místnosti
- Pokud to lze, co nejrychleji uzamkněte místnost, klíč nechte v zámku
- Nejde-li místnost uzamknout, snažte se potichu zajistit/zablokovat dveře
- Odstupte od dveří a oken (chraňte se proti střelbě skrze ně)
- Zatemněte místnost, vypněte elektroniku, ztlumte mobilní telefon (tichý režim bez vibrací)
- Najděte si v místnosti bezpečné místo u zdi a zde zůstaňte (neschovávejte se pod stoly)
- Zůstaňte v naprosté tichosti, pokud máte u sebe děti, zabavte je (např. tichou hrou, příběhy)
- Nekomunikujte s nikým přes dveře a nereagujte na podněty za dveřmi
- Volejte linku 158, popište svou situaci, reagujte na pokyny operátora
- Zůstaňte stále ostražití pro případ, že by se útočník dostal za vámi a vy jste museli přikročit k boji
- Nesdílejte během útoku fotografie, videa a informace na sociálních sítích
- Pokud jste již jednou schováni, neutíkejte. Vyčkejte na policii

BOJUJ

- V případě bezprostředního ohrožení svého života bojujte
- Pokud jste ve skupině, využijte její početní převahy
- K boji použijte improvizované zbraně, resp. vše co máte po ruce (např. židle, věšák, hasicí přístroj)
- Buďte agresivní, křičte, útočte na citlivá místa
- Pokud na útočníka zaútočí někdo jiný, přispějte také k jeho zneškodnění

Ing. Jiří Uhlík, v.r.
ředitel školy

Přílohy:

- 1. Pokyny pro provádění kontrolní činnosti na úseku BOZP ve škole**
- 2. Orientační dechové zkoušky na alkohol a jiné návykové látky**
- 3. Zajištění veřejných prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve škole**
- 4. Dokumentace BOZP**
- 5. Určení rizik pro výběr osobního ochranného pracovního prostředku (OOPP) pro žáky SPŠ a VOŠ Písek**

Příloha č. 1

Pokyny pro provádění kontrolní činnosti na úseku BOZP ve škole

- Kontrolní činnost provádějí všichni vedoucí zaměstnanci v rozsahu svých funkcí v termínu nejméně jedenkrát za rok na pracovištích a organizačních úsecích, které bezprostředně řídí.
- Poznatky z provedené kontroly budou předány při roční prověrce BOZP.

Doporučené zaměření kontrolní činnosti vedoucích zaměstnanců

I. Technická úroveň a vybavení pracovišť

- stav budov, skladů, učeben, laboratoří, kabinetů a dalších prostor v areálu školy, stav sportovišť, stav komunikací, stav a způsob používání přístrojů, nástrojů, zařízení a technického vybavení,
- osvětlení, vytápění, větrání na pracovištích,
- mechanizační a automatizační zařízení k odstraňování nadměrné fyzické námahy, monotónnosti a jednostrannosti práce.

II. Poskytování osobních ochranných pracovních prostředků (OOPP)

- stanovení rozsahu vybavení zaměstnance OOPP a skutečné poskytování těchto OOPP,
- stav, vhodnost a kvalita přidělených OOPP,
- kontrola jejich účelného a správného používání při práci.

III. Hygienická, zdravotnická a sociální zařízení

- vybavení, udržování a úklid těchto zařízení,
- přidělování mycích, čistících a dezinfekčních prostředků,
- pořádek a čistota na pracovištích a v celém areálu školy,
- zajištění první pomoci při úrazech.

IV. Organizační a výchovná opatření

- přezkoušení zaměstnanců speciálních profesí,
- dodržování zákazu prací zakázaných ženám a mladistvým,
- dodržování předpisů o přestávkách v práci, o práci nad stanovený úvazek nebo přesčas.

Kontrolní činnost může být zaměřena i do dalších oblastí a činností školy.

Příloha č. 2

Orientační dechové zkoušky na alkohol a jiné návykové látky

V souladu s ustanovením § 106, odst. 4, písmo i) zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, stanovuji okruh zaměstnanců, kteří jsou oprávněni provádět dechovou zkoušku na alkohol a jiné návykové látky u všech zaměstnanců školy.

I. Zaměstnanci oprávněni provádět orientační dechovou zkoušku v rámci školy:

- a) ředitel
- b) zástupci ředitele

II. Způsob zajištění

- a) Zaměstnanci, kteří jsou oprávněni vyzvat zaměstnance, aby se podrobili orientační dechové zkoušce, musí mít k dispozici soupravu detekčních trubiček nebo obdobný elektronický přístroj.
- b) V případě pozitivního výsledku kontrolní dechové zkoušky oznámí vedoucí zaměstnanec tuto skutečnost řediteli školy a zajistí sepsání zápisu o zjištěné skutečnosti. O každé provedené zkoušce (i negativní) se provede jednoduchý zápis do Deníku kontrol BOZP na daném pracovišti.
- c) Zaměstnanci, u kterého bylo zjištěno požití alkoholických nápojů, musí být zabráněno vykonávat činnost, při které by mohl ohrozit život a zdraví ostatních lidí nebo svůj.
- d) V případě, že se zaměstnanec po vyzvání odmítne podrobit orientační dechové zkoušce nebo nesouhlasí s výsledkem zkoušky, oznámí tuto skutečnost řediteli školy nebo jeho statutárnímu zástupci, který rozhodne o dalším postupu (např. rozvázání pracovního poměru, vyžádání spolupráce orgánů Policie ČR atd.).
- e) Toto opatření se přiměřeně vztahuje i na žáky školy vzhledem k zajištění BOZ při výuce zejména na strojích a zařízeních, kdy při podezření z požití alkoholu nebo jiné návykové látky by mohlo dojít k poranění nebo jiné újmě na zdraví žáka. Příslušný vyučující oznámí své zjištění svému přímému nadřízenému nebo řediteli školy, kteří zajistí další postup. Při odmítnutí podrobit se zkušebnímu testu se bude přiměřeně postupovat podle ustanovení školního řádu a může být vyžádána spolupráce orgánů Policie ČR nebo i lékařské záchranné služby. U nezletilých žáků se vyžaduje písemný souhlas zákonného zástupce žáka.

III. Závěr

Zajištění a plnění tohoto opatření je jedním z důležitých úkolů zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích školy, proto s ním musí být prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci a žáci školy. Opatření se vztahuje i na akce pořádané školou.

Příloha č. 3

Zajištění veřejných prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci ve škole

Ředitel školy vydá pokyn k zajištění prověrek bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dale jen "BOZP"). Pokyn bude zejména obsahovat:

I. Všeobecná ustanovení

1. Určení rozsahu prověrek BOZP
2. Časový plán prověrek BOZP
3. Příprava prověrek a jejich organizace. Určení odpovědných zaměstnanců za provedení prověrek na přidělených úsecích.

II. Provedení prověrek BOZP

K přípravě a provedení prověrek BOZP ustanovuje ředitel prověřkovou komisi. Předsedou komise je ředitel nebo jeho zástupce. Ředitel školy rozhodne, zda prověrky BOZP provede jedna prověřková komise nebo zda budou ustanoveny dílčí prověřkové komise.

III. Úkoly prověrek BOZP

Hlavním úkolem prověrek BOZP je souhrnná kontrola pracovišť, přičemž prověřková komise nebo vedoucí zaměstnanci pověřeni vykonáváním těchto prověrek sledují plnění úkolů organizačních jednotek na úseku povinné péče o zajištění BOZP. Pro provedení veřejných prověrek BOZP se stanoví závazná a doporučená témata:

Závazná témata

- a) odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání,
- b) provádění předepsaného školení a přezkušování zaměstnanců z právních předpisů na úseku BOZP,
- c) ověřování zdravotní způsobilosti zaměstnanců,
- d) zajištění a provádění revizí elektrických zařízení a dalších požadovaných zařízení a vybavení,
- e) vyhodnocení současných platných legislativních opatření na úseku BOZP a PO platných ve škole.

Doporučená témata

- a) technická úroveň a vybavení pracovišť,
- b) hygienická, zdravotnická a sociální zařízení,
- c) kontrola seznamování zaměstnanců s právními a ostatními předpisy BOZP,
- d) kontrola provádění a kompletnosti všech druhů školení BOZP,
- e) ověřování odborné způsobilosti zaměstnanců speciálních profesí (např. zkoušky a přezkoušení elektrotechniků, řidičů-referentů, svářečů apod.),
- f) dodržování opatření ke snížení rizika práce na pracovištích,
- g) dodržování zákazu prací zakázaných ženám a mladistvým.

O konkrétním zaměření prověrek (volbě témat, která budou při prověrkách BOZP prověřována) na určených pracovištích, rozhodne předseda prověřkové komise na základě návrhu členů prověřkové komise.

IV. Zpracování výsledků prověrek BOZP

1. Z prověrek BOZP na pracovištích se pořídí dílčí zápisy, které budou obsahovat zjištěné závady.
2. Z dílčích zápisů se pořídí seznam závad, který bude projednán v prověřkové komisi. Tato komise navrhne termíny, ve kterých budou závady odstraněny a pracovníky (odborné útvary nebo úseky) odpovědné za jejich odstranění. Závady budou zařazeny do harmonogramu odstraňování závad. Harmonogram by měl obsahovat tyto údaje: místo zjištění (objekt, pracoviště, zařízení), popis závady, způsob odstranění, termín odstranění, za odstranění závady odpovídá (útvary, jméno zaměstnance).

3. Klasifikace a vykazování závad. Výsledkem objektivního posouzení a zhodnocení plnění úkolů na úseku povinné péče o zajištění BOZP musí být konkrétní opatření ke zlepšení péče o BOZP. Do zpracovaného seznamu závad (tedy i harmonogramu) patří ty závady, které mohou způsobit pracovní úraz nebo i jinak ohrozit zdraví zaměstnanců (např. nemocí z povolání), dále pak závady v hygienickém, zdravotním a sociálním vybavení pracovišť. Pokud je závadou bezprostředně ohrožen život a zdraví zaměstnanců, musí být zajištěno její neodkladné odstranění nebo zdroj ohrožení vyřazen z provozu. Pokud by vyřazením z provozu došlo ke vzniku velkých škod, lze zařízení provozovat pouze za předpokladu přijetí opatření k nápravě, které bezprostřední ohrožení zaměstnanců odstraní.
4. Na závěr bude zpracována souhrnná závěrečná zpráva o výsledku prověrek BOZP. Nedílnou součástí závěrečné zprávy o prověrkách BOZP je harmonogram k odstranění závad.

Tématické zaměření prověrky

a) Technická úroveň a vybavenost pracovišť

Prověřková komise provede kontrolu stavu:

provozních prostorů, komunikací, zařízení, náradí a nástrojů apod., osvětlení, vytápění a větrání, konkrétních pravidel k zajištění BOZP, vyznačení nebezpečných prostor, zákazy vstupu, označení hlavních vypínačů a uzávěrů, vyvěšení provozních řádů, pokynů, návodů k bezpečné obsluze zařízení apod.

b) Úroveň a vybavení sociálního zázemí, hygienická a zdravotní opatření

Prověřková komise provede kontrolu stavu:

vybudování, udržování a úklid šaten, WC a jiných hygienických zařízení, pořádku a čistoty v prostorách školy, zajištění pitné vody, popř. jiných zdrojů, poskytování první pomoci při úrazech a poraněních, zajištění vstupních a periodických preventivních lékařských prohlídek podle platných předpisů, provádění desinfekce, sanitace, deratizace a jiných opatření v provozních, hygienických a sociálních prostorách.

c) Poskytování OOPP, jejich používání, udržování, čištění a hospodaření s nimi včetně mycích a čistících prostředků

Prověřková komise provede kontrolu:

zda jsou OOPP zaměstnancům přidělovány dle směrnic či seznamů OOPP, dodržování zásad maximální hospodárnosti zacházení s OOPP, zda a v jakém rozsahu jsou přidělovány mycí a čistící prostředky.

d) Organizační a výchovná opatření

Prověřková komise provede kontrolu:

provádění vstupních instrukcí a periodického školení zaměstnanců o bezpečnostních, hygienických a protipožárních předpisech, provádění školení vedoucích zaměstnanců a ověřování jejich znalostí předpisů BOZP, jakož i předpisů požární ochrany, provádění kontrolního systému BOZP na jednotlivých pracovištích, plnění poukazových či protiúrazových opatření, plnění opatření daných orgány SOD nad bezpečností práce, orgány hygieny a orgány státního požárního dozoru.

e) Stav požární ochrany

Prověřková komise provede kontrolu, zda:

je pracoviště vybaveno základní požární dokumentací, je řádně vedena požární kniha, zda jsou závady a nedostatky v ní zaznamenány, odstraněny v daných termínech, jsou rozmístěny ruční hasicí přístroje či jiné prostředky požární ochrany, jsou správně používány a umístěny elektrické spotřebiče, vymezena odpovědnost za jejich provoz, jsou vyznačeny uzávěry vody a elektrické energie od vstupu do budovy, jsou volné únikové cesty a východy, ověří přístup k rozvodným zařízením elektrické energie a uzávěru vody, jsou dodržována opatření při konání prací na místech se zvýšeným požárním nebezpečím.

Příloha č. 4

Dokumentace BOZP - Přehled základní dokumentace vedené školou

1. Směrnice k zajištění BOZP a směrnice na OOPP - (uloženo u ředitele školy)
2. Doklady o stavu budovy a všech dalších prostor, zejména doklady o kolaudaci budov, dílen, laboratoří, tělocvičen atd. a stavební plány objektů - (uloženo na ekonomickém oddělení školy)
3. Doklady o každoročních předepsaných prověrkách bezpečnosti a ochrany zdraví při práci na všech pracovištích zaměstnavatele - (uloženo u ředitele školy)
4. Zprávy o předepsaných revizích, zkouškách a kontrolách technických zařízení a vybavení – (uloženo na ekonomickém oddělení školy)
5. Školní řád, řád dílen, laboratoří, tělocvičen, odborných učeben apod. na učebnách, zápisy o provedeném školení a přezkušování zaměstnanců a žáků - (vyvěšeno po objektu školy, uloženo u personalistky a v kanceláři školy)
6. Evidence pracovní doby včetně přesčasové práce - (uloženo v kanceláři mzdové účetní)
7. Kniha úrazů - (uložena v kanceláři školy)
8. Záznamy o pracovních úrazech a školních úrazech - (uloženy u technika BOZP a v kanceláři školy)
9. Přehled pracovních a školních úrazů a jejich odškodňování - (uloženo u technika BOZP a v kanceláři školy)
10. Rozbory pracovní a školní úrazovosti - (uloženy u technika BOZP a v kanceláři školy)
11. Zprávy o šetření příčin školních a pracovních úrazů - (uloženy u technika BOZP a v kanceláři školy)
12. Dokumentace zdravotní způsobilosti zaměstnanců - (uložena u personalistky školy)
13. Seznam poskytovaných osobních ochranných prostředků a mycích, čistících a desinfekčních prostředků - (uložen na ekonomickém oddělení školy)
14. Rozvrh dohledů nad žáky - (uložen v kanceláři školy, sborovně a na chodbách)
15. Zápisy o výsledcích kontrol, provedených příslušnými orgány, např. inspektorátu práce, orgány ochrany veřejného zdraví, kancelář - (uloženy v ředitelně školy)
16. Zajištění první pomoci - (vyvěšeno po objektu školy)
17. Vyhledávání a vyhodnocení rizik, opatření k odstranění rizik a k omezení jejich působení na zaměstnance a k vhodné organizaci bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců a žáků při práci a vzdělávání - (uloženo v ředitelně školy)

Příloha č. 5

Určení rizik pro výběr osobního ochranného pracovního prostředku (OOPP) pro žáky SPŠ a VOŠ Písek

1. Dle § 65 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. (školský zákon) platí, že na žáky při praktickém vyučování se vztahují ustanovení zákoníku práce, která upravují pracovní dobu, bezpečnost a ochranu zdraví při práci, péči o zaměstnance a pracovní podmínky žen a mladistvých, a další předpisy k zajištění bezpečnosti a ochraně zdraví při práci.
2. Škola má povinnost zajistit v souladu s § 65 odst. 3 školského zákona a na něj navázaného ustanovení § 104 odst. 1 a 2 zákoníku práce na základě vlastního seznamu zpracovaného na základě vyhodnocení a určení rizik a konkrétních podmínek práce, při praktickém vyučování žákům osobní ochranné pracovní prostředky, stejně jako mycí, čistící a dezinfekční prostředky. Určení rizik pro výběr osobního ochranného pracovního prostředku (OOPP) a jejich seznam - uvedeno v přiložené tabulce. Mycí, čistící a dezinfekční prostředky jsou žákům volně dostupné v sanitárních prostorách školy.